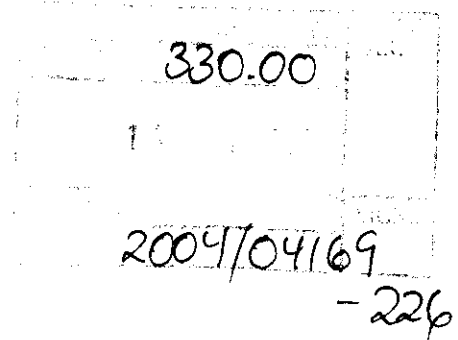

Barne- og familiedepartementet.
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

Arkivkode	Deres ref.	Vår ref.	Dato
A10 &13	200404169	04/00958-007/004715	07.01.2005

HØRINGSUTTALE TIL NY BARNEHAGELOV

Viser til høringsbrev av 09.11.04 og høringsnotat.

Høringsnotatet er behandlet i kommunens fagutvalg, Utvalg for oppvekst og kultur. Viser til Samlet saksframstilling med utvalgets vedtak, og vedlegg til saken, som i et samlet dokument ligger ved dette brevet. Det er fagutvalgets vedtak og saksframstilling som danner grunnlag for kommunens høringsuttale.

Utvalget gjorde følgende enstemmige vedtak:

Siljan kommune slutter seg til høringsutkastet til ny barnehagelov med følgende merknader:

- 1. Det er positivt at loven er så konkret på vektlegging av kvalitet og innhold, og på beskrivelse av barnehagens rolle i samfunnet. Det er også viktig at loven fokuserer på barnas medbestemmelse, og at den legger til rette for mer aktiv deltaking fra foreldre.*
- 2. Lovutkastet gir også kommunen en sterkere styring av barnehagedriften, og mulighet for bedre samordning av ulike tilbud, og større handlingsrom for brukertilpasning.*
- 3. I § 18 bør alternativ B brukes, da det er avgjørende for kvalitet i barnehagen at ledelsen har best mulig faglig kompetanse.*
- 4. I § 19 bør alternativ B brukes, da dette setter et tak på antall barn pr. førskolelærer, men gir barnehagen større fleksibilitet i sammensetning av barnegruppene på de ulike avdelingene, ikke bare ut fra alder, men også ut fra barnas behov og ulike modningsgrad.*

I den høringsprosessen som Siljan kommune har gjennomført, kommer det tydelig fram at kommunen er opptatt av to hovedperspektiv, kvalitet i barnehagetilbudet og brukertilpasning. Viktig fundament for kvalitet er ledelsens og personalets kompetanse, og voksentettheten i barnehagen. Siljan kommune vil derfor understreke at loven må ha klare formuleringer om barnehagefaglig og pedagogisk kompetanse i forhold til ledelse, sammensetning av personalet og

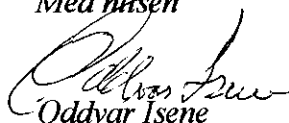
Postadresse:	Telefon:	Telefax:	Bankgirokonto:	Org.nummer:
Sentrumsveien 105 3748 Siljan	35 94 25 00	35 94 25 05	2610.07.01919	NO 864 953 042
	E-post: postmottak@siljan.kommune.no			

antall barn. Gjeldende normer etter dagens lov må ikke svekkes, men føres videre som en norm for hele barnehageenheter. Barnehagen er et viktig fundament for barnets utvikling i forkant av grunnskolen. For svært mange barn blir barnehagen etter hvert en viktig og nødvendig arena for modning og læring, før de skal gi seg i kast med vanskelige utfordringer i grunnskolen.

Kommunen er også opptatt av brukertilpasning og dermed fleksible løsninger som gjør det praktisk mulig å skape kvalitet innefor begrensede rammer. Det er derfor ønskelig å åpne for intern ulik gruppestørrelse og sammensetning i hver enkelt barnehage, ut fra barnas behov og modningsgrad, mer uavhengig av alder enn i dag. Derfor er det ønskelig at kommende forskrift til loven, og rammeplanen, vil gå nærmere inn på dette forholdet.

Det er også ønskelig at kommende forskrift til loven kan si noe mer konkret om barnehagens fysiske miljø; hvilke fysiske kvaliteter som skal vektlegges, areal, uteområde, naturbarnehager, m.m. Departementet må derfor legge opp til en høringsprosess på forskriften, som gir bedre tid enn tilfelle var for loven, der mellom annet juleferien har vanskeliggjort en bred og grundig høringsprosess.

Med hilsen

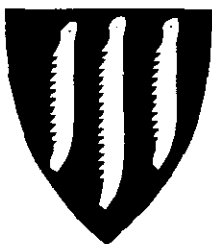

Oddvar Isene

Oppvekst- og kultursjef

☎ 35 94 25 41

Fylkesmannen i Telemark, v/Utdannings og barnehageavdelinga
Ordføreren i Siljan
Rådmannen i Siljan

HØRINGSUTTALE TIL NY BARNEHAGELOV

**Samlet saksframstilling
fra
Utvalg for oppvekst og kultur
14.12.04, Sak 13/04**

Siljan kommune
Avd. Oppvekst og kultur

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 04/00958

HØRINGSUTTALE TIL NY BARNEHAGELOV

Saksbehandler: Oddvar Isene

Arkiv: A10 &13

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

0013/04 Utvalg for oppvekst og kultur

14.12.2004

Innstilling:

Siljan kommune slutter seg til høringsutkastet til ny barnehagelov med følgende merknader:

1.

Det er positivt at loven er så konkret på vektlegging av kvalitet og innhold og på beskrivelse av barnehagens rolle i samfunnet. Det er også viktig at loven fokuserer på barnas medbestemmelse, og at den legger til rette for mer aktiv deltaking fra foreldre.

2.

Lovutkastet gir også kommunene en sterkere styring av barnehagedriften, mulighet for bedre samordning av ulike tilbud, og større handlingsrom for brukertilpasning.

3.

I § 18 bør alternativ B brukes, da det er avgjørende for kvalitet i barnehagen at ledelsen har best mulig faglig kompetanse.

4.

I § 19 bør alternativ B brukes, da dette setter et tak på antall barn pr. førskolelærer, men gir barnehagen større fleksibilitet i sammensetning av barnegruppene på de ulike avdelingene, ikke bare ut fra alder, men også ut fra barnas behov og ulik modningsgrad.

Behandling/vedtak i Utvalg for oppvekst og kultur den 14.12.2004 sak 0013/04

Behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Siljan kommune slutter seg til høringsutkastet til ny barnehagelov med følgende merknader:

1.

Det er positivt at loven er så konkret på vektlegging av kvalitet og innhold og på beskrivelse av barnehagens rolle i samfunnet. Det er også viktig at loven fokuserer på barnas medbestemmelse, og at den legger til rette for mer aktiv deltaking fra foreldre.

2.

Lovutkastet gir også kommunene en sterkere styring av barnehagedriften, mulighet for bedre samordning av ulike tilbud, og større handlingsrom for brukertilpasning.

3.

I § 18 bør alternativ B brukes, da det er avgjørende for kvalitet i barnehagen at ledelsen har best mulig faglig kompetanse.

4.

I § 19 bør alternativ B brukes, da dette setter et tak på antall barn pr. førskolelærer, men gir barnehagen større fleksibilitet i sammensetning av barnegruppene på de ulike avdelingene, ikke bare ut fra alder, men også ut fra barnas behov og ulik modningsgrad.

Utredning:

Saksdokumenter:

Høringsnotat om ny barnehagelov - utsendt tidligere

Høringsuttale fra Foreldrerådet i Loppedåpan barnehage, vedlagt

Høringsuttale fra ansatte (pedagogiske lederne) i barnehagen, vedlagt

Saksutredning:

Faktiske opplysninger:

Barne- og familiedepartementet har sendt til høring utkast til ny barnehagelov, med høringsfrist 10. januar 2005. I pressemelding om lovutkastet sier departementet at den nye loven skal sikre høy kvalitet i barnehagetilbudet, samtidig som loven skal legge til rette for mest mulig lokal utforming av tilbudet. I pressemeldingen heter det videre at kommunene har fått mange nye oppgaver som barnehagemyndighet, og vil etter hvert også få ansvaret for finansieringen av barnehagesektoren. Derfor bør kommunene også få ansvaret for å finne måter å organisere oppgaveløsningen på.

I brevet til høringsinstansene sier departementet at forslaget imøtekommer behov for en forenkling og modernisering av dagens lov fra 5. mai 1995, og inneholder en rekke forenklinger som i sum vil gjøre lovverket mer brukervennlig, og legge til rette for større lokalt handlingsrom.

Høringsbrevet oppsummerer i hovedsak endringer på 6 områder:

- Innholdsbestemmelsen utvides
- Barns rett til medbestemmelse foreslåes synliggjort i en egen bestemmelse
- Plikten til å søke godkjenning foreslåes skjerpet
- Reglene om kommunens behandling av godkjenningssøknader foreslåes endret
- Dagens bestemmelser om rett til prioritet ved opptak foreslåes noe utvidet
- Fylkesmannens tilsynskompetanse foreslåes endret

Men sentralt i høringsutkastet er også diskusjonen rundt bestemmelser om barnehagenes personale. Mellom annet hvilke kompetanse som skal kreves av leder og barnehagens øvrige personale. Her ønsker departementet en åpen drøfting, og vil ikke konkludere før etter høringsrunden.

Den lokale høringsprosessen i Siljan startet umiddelbart etter at høringsbrevet var mottatt i midten av november. Det har foregått to parallelle prosesser, en blant foreldra, og en blant det pedagogiske personalet i barnehagen. Uttalen fra disse er lagt ved saken.

Vurdering:

Kommunens behov knyttet til en ny barnehagelov kan sammnefattes i særlig to hensyn. Hensynet til at loven sikrer et kvalitetsmessig godt barnehagetilbud, og hensynet til at kommunen har frihet til å organisere dette ut fra lokale behov og rammebetingelser. I et kommunaløkonomisk perspektiv kan dette lett framstå som motsetninger, men bør i utgangspunktet ikke være det. Kvalitet og brukertilpasning er svært ofte, og innenfor en viss grense, mer et organisatorisk spørsmål enn et økonomisk. Med organisatorisk menes her også kompetanse. Derfor vil mellom annet diskusjonen om ledelsen og personalets kompetanse være viktig.

Lovutkastet gir relativt stor plass til beskrivelse av barnehagens rolle i samfunnet, og dermed også innhold. Dette har tidligere vært mest omtalt i forskrift og rammeplan. Samtidig åpner loven for noe friere organisering, og større fleksibilitet i "fysiske" rammebetingelser. Det er tydelig at departementet her vil forplikte barnehageeiere på å skape kvalitet direkte gjennom loven, ved å sette fokus på selve innholdet og aktiviteten i barnehagen, men vil også gi barnehageeier noe friere tøyler i forhold til arealbruk og organisering.

Kommunene får også et større ansvar for godkjenning og oppfølging. Godkjenning og tilsyn er helt flyttet over fra fylkesmannen til kommunen. Fylkesmannen beholder bare et veiledningsansvar, og er klageinstans. Fylkesmannen skal også føre tilsyn med at kommunen som barnehagemyndighet følger loven. På den måten blir også ansvaret flyttet lenger ut mot brukernivå. Godkjenningsplikten for den enkelte barnehage er ikke svekket. Særlig i forhold til private barnehager har kommunen fått en sterkere godkjenningsrolle.

For Siljan kommune med sin nye organisering av barnehageledelsen, blir det her viktig å skille mellom kommunen sentralt som godkjennings- og tilsynsmyndighet, og selve barnehagedriften der kommunen også er barnehageeier. I større kommuner, også med innslag av private barnehager, vil dette skille være tydeligere.

Lovutkastet setter også fokus på barnas medbestemmelse, og lovfester deres rett til å uttale seg om barnehagens virksomhet, og de skal ha mulighet til aktivt å delta i planlegging og vurdering av virksomheten. Foreldrenes representasjon i samarbeidsorgan blir ikke endret, men noe sterkere poengtert, mellom annet ved at barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet skal forelegges samarbeidsorganene.

Utkastet vil også lovfeste rett til barnehageplass for barn med nedsatt funksjonsevne, etter sakkyndig vurdering, og barn som er fattet vedtak om etter lov om barneverntjenester.

Diskusjonen om kompetansen til ledelsen og personalet, og organisering av stillingene, har tatt stor plass i høringsnotatet. Departementet ber her om tilbakemelding i forhold til flere alternativ. For ledelsen (§ 18) er det satt opp to alternativ. Alternativ A sier bare at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Alternativ B er mer spesifikk på hvilke kompetanse som skal kreves, og dette bør videreføres i den nye loven. Det er svært viktig for kvalitet i barnehagen at ledelsen har best mulig faglig kompetanse

For det øvrige personalet (§ 19) er det satt opp 4 ulike alternativ. Alternativ A viderefører dagens ordning gjennom eget punkt i forskrift til loven. Alternativ B viderefører dagens ordning i forskriften, men spesifiserer en felles norm for hele barnehagen på 10 til 14 barn pr. ansatt førskolelærer, uavhengig av barnas alder. Alternativ C tallfester ikke pedagogtettheten, men sier at barnegruppen skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og

forutsetninger. Alternativ D gir ingen begrensninger på gruppestørrelse eller antall pedagoger, men sier bare at Bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, med en gruppestørrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Foreldrerådet har gitt en klar uttale på at de ønsker å videreføre en ordning som ligger nærmest mulig opp til dagens ordning, d.v.s. alternativ A. De ansatte går også inn for alternativ A i sin uttale.

Ut fra kommunens behov for en fleksibel ordning og ikke minst brukertilpasning synes alternativ B å være ønskelig. Dette setter et tak på antall barn pr. førskolelærer som i sum for hele barnehagen er nokså identisk med dagens ordning. Eneste forskjellen med alternativ A er at det ikke setter spesifikke grenser for barn under og over 3 år, men ser hele barnehagen under ett. En kan dermed variere sammensetningen av alder og antall barn pr. avdeling noe i forhold til der de faglige belastningene befinner seg. Men en kan ikke øke det totale barnetallet i barnehagen ut over lovens grense. Dette forutsetter faglig innsikt og ansvarlighet hos barnehageledelsen. Også etter dette alternativet vil departementet gi mer utfyllende forskrifter.

3 Høringsnotat til ny barnehagelov

Det er fra Barne- og Familedpartementet sendt ut høringsnotat til ny barnehagelov. Leder for foreldrerådsstyret har fra barnehageleder i Siljan kommune mottatt hele dokumentet, og kopiert opp relevante deler til resten av foreldrerådsstyret. I mottatt materialet var det valgt ut tre prioriterte områder:

- Lovens kap I) Barnehagens formål og innhold
- Lovens kap II) Barns og foreldres medvirkning
- Lovens kap V) Personalet

Kun sistnevnte ble reelt gjennomgått og debattert. Foreldrerådsstyret mente det var viktig å gi uttrykk for vår oppfatning omkring kap 11.5, 11.6 og 11.7 i høringsnotatet som går på norm for pedagogisk bemanning – både kvalifikasjoner og pedagogtethet.

Dagens regelverk slik vi har forstått det:

Når det gjelder kvalifikasjoner sier dagens lovtekst at pedagogisk leder må være førskolelærer

Pedagogtethet er regulert i forskrift som sier om pedagogisk bemanning at det skal være en pedagogisk leder per. 14-18 barn når barna er over tre år og per 7-9 barn når barna er under tre år. Dette gjelder dersom oppholdstiden er over seks timer.

Departementet har sendt på høring to hovedalternativer, hver med tilhørende underalternativer slik at det blir fire alternative løsninger (benevnt A-D). Departementet vil konkludere etter å ha innhentet høringsinstansenes syn.

- Videreføre normen (kap 11.6)
- Oppheve normen (kap 11.7)

Alternativene synes å være like hva angår kvalifikasjoner (unntatt alternativ D), og foreldrerådsstyret har ingen spesielle kommentarer til at det eksplisitte kravet om førskolelærerutdanning for pedagogisk leder bortfaller. Vi registrerer at man i alle fire forslagene foreslår at annen treårig pedagogisk utdanning med tillegg av 60 studiepoeng barnehagepedagogikk også kvalifiserer.

Vi har også drøftet dispensasjonsadgangen hva angår utdanningskravet. I første omgang var vi bekymret for at dette kunne utnyttes av barnehageeier, men ser også helt klart at dette er nødvendig blant annet for å løse akutte situasjonen. En eller annen form for dispensasjonsadgang må man ha, det har man også i dag, og det har løst midlertidige behov på den god måte også i vår barnehage.

Vi står da tilbake med kravet om pedagogtethet – det er dette som skiller de fire alternativene (med unntak av alt D):

SILJAN KOMMUNE	
Arkiv P	410013 Dato 8/12-04
Arkiv S	U.of.§
S.nr.	04/00958-008
L.nr.	004/74/04
Oppsbeh.	OLS
Kopi	

Alternativ A) viderefører dagens norm i forskrift – dvs en differensiering på alder – en pedagogisk leder pr 7-9 barn under tre år og 14-18 over tre år.

Alternativ B) viderefører ordningen med regulering i forskrift, men med et felles krav på en førskolelærer per 10 -14 barn – dvs ingen differensiering på alder

Alternativ C) tallfester ikke pedagogtettheten, men sier bare i lovteksten at barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger

Alternativ D) en knappere versjon av alternativ C hvor det spesifikke kompetansekravet til pedagogisk leder ikke er med.

Slik vi ser det er alternativ D ikke noe alternativ overhodet. Alternativ C med krav til kompetanse, men hvor man kun har et hensiktsmessighetskrav til barnegruppenes størrelse er vi redd for. Dette går primært på at vi ser faren for at uten et tak vil eierne benytte muligheten til å få flere barn inn på samme areal og samme personalressurser.

Forskjellene mellom alternativ A og B ser ut til å være kun om man differensierer på over og under tre år. Argumentet er det samme her - uten et tak er vi redde for at det på småbarnsavdelingene – vil bli 14 barn på samme antall voksne.

Vi ser også helt klart at med slike eksplisitte tallfestinger som A og B representer er det en fare for at er man innenfor intervallene så er det ”godt nok”. Dette vurderer vi som et mindre ”problem” enn det å overlate vurderingen helt og fullt til den enkelte kommune og et skjønn.

Konklusjon:

Foreldrerådsstyret har på grunn av knapp tidsfrist kun vurdert §19 i ny lov. Vi har kommet til at vi på dette punktet ønsker en videreføring som ligger så nært opp til dagens ordning som mulig slik at vi vurderer alternativ A som det beste.

Hilde Thorbjørnsen

Sekretær for foreldrerådsstyret

Tilbakemeldinger fra de pedagogiske lederne i Loppedåpan barnehage ang. høringsnotat på ny barnehagelov:

Lovens kapittel 1. Barnehagens formål og innhold.

- endringer i barnehagens innhold er positivt
- støtter tydeligere lovfesting av barnehagens kvalitet, slik at det blir et likere tilbud i barnehagene- mer felles plattform og sikring av kvaliteten i den enkelte barnehage.
- Vi mener at det som står i rammeplanen i dag bør fortsatt være der for eksempel fagområdene, vi ønsker ikke en lov med " mye innhold".
Rammeplanen er en forpliktende plan som vi jobber etter hele tiden.

Lovens kapittel 2. Barns og foreldres medvirkning.

- Vi er enig at barnehageloven følger FN`s barnekonvensjon: barns rett til medvirkning bør inn i loven, bra. Barn skal bli sett, hørt og tatt på alvor.
- Bra at det kommer tydeligere frem også foreldrenes medvirkning i barnehagen. Den er utdypet mer.

Lovens kapittel 3. Ansvar og myndighet.

- Uheldig at den åpner for godkjenning av ulike tilsynsordninger utenom barnehager. Ser en viss fare for at det går utover kvaliteten, kan bli flere oppbevaringsplasser.
- Støtter forslaget om behov for å kontrollere tilsynsordninger , hvor mange barn oppholder seg mange timer i uken for eksempel barnepark. Barns sikkerhet og velferd kan komme i fare dersom slike tiltak ikke drives innenfor loven
- Kommunens ansvar som barnehagemyndighet blir tydeligere, kommunen må arbeide aktivt for full barnehagedekning. Mer brukervennlig er bra.
- Støtter forslag om å videreføre barnehagens krav om vedtekter, bra med regelforenkling i vedtektene.

SILJAN KOMMUNE	
Arkiv PA10213	Dato 8/12-04
Arkiv S	U.off.§
S.nr. 04/00958-004	
L.nr. 004476/04	
Saksbeh. OIS	
Kopi	

Lovens kapittel 4: Barnehagemyndighetens generelle oppgaver.

- hvis den enkelte kommune skal bestemme areal, antall barn osv. etter kun veiledene normer, er vi redd dette vil slå ulikt ut fra kommune til kommune pga. økonomien eller lange ventelister. Areal, oppholdstid, antall barn på avdelingene bør lovfestes.
- Prioritering ved opptak: Hva med flykningebarn/innvandrere. Disse bør også prioriteres til barnehageplass. Bra at barnevernsbarn skal prioriteres.

Lovens kapittel 4: Tilsyn.

- der er ok at det er kommunen som fører tilsyn og veiledning så lenge et vedtak om retting og stenging kan påklages til fylkesmannen.

Lovens kapittel 5: Personalet.

- forslag på lovtekst for ledelse er alternativ B. Ønsker videreføring av utdanningskravet. Ledelsen i barnehagen skal ha en solid pedagogisk kompetanse.
- Forslag til lovtekst for barnehagens øvrige personalet er alternativ A. Dagens norm om pedagogtetthet videreføres. Kommunene strever stadig med å fordele færre penger. For at barnehagene skal bli tilgodesett på en forsvarlig måte, må loven gi retningslinjer for pedagogtettheten.